

SARKİSYAN LEFKOŞE VE ATİNA'DA

Ömer Engin LÜTEM

Ermenistan Başkanı Serj Sarkisyanın geçen yılın 22 Nisanında Türkiye-Ermenistan Protokollerinin Ermenistan Parlamentosunda onaylanması sürecini durdurduktan sonra, özellikle başka ülkelere yaptığı ziyaretlerde ve yabancı basın mensuplarıyla konuşmalarında Türkiye'yi, normalin üzerinde bir şekilde, eleştirmeye başladığı görülmüştür. Zaman içinde bu eleştiriler artmış ve Sarkisyanın üç gün önce Kıbrıs Rum Kesiminin Temsilciler Meclisinde yaptığı konuşmada doruk noktasına ulaşmıştır. Sarkisyan bu konuşmasında Türkiye'nin Ermenistan ile olan ilişkilerini normalleştirme sürecini tahrip ettiğini ileri sürmüştür. Oysa, yukarıda belirttiğimiz gibi, protokollerin onaylama sürecini durduran Türkiye değil, Ermenistandır. Sarkisyanın ikinci iddiası Türkiye'nin taahhütlerinden geri adım attığıdır ki bununla neyi kastettiği anlaşılmamıştır. Protokoller söz konusu oldukça Türkiye'nin yerine getirmediği bir taahhüdü yoktur. Protokollerin metninde tarafların bu belgeleri ne zaman kendi Meclislerinin onayından geçireceklerine dair bir hüküm mevcut değildir. Ermenistan Devlet Başkanı bu konuşmasında Yeni Osmanlılık politikası yürütmek isteyen Türkiye'nin bölgesinde önder olamayacağını, zira önderlerin sorumlu davranması gerektiğini belirtmiş ayrıca Ermenistan ile sınırını kapatan, benim halkıma şantaj uygulayan önder olamaz gibi daha ziyade demagojik sözler sarf etmiştir. Ayrıca, hiç gereği yokken, Osmanlı İmparatorluğu hakkında Osmanlılar boyunduruğu altındaki ülkelere katliam, zulüm ve zorbalıktan başka ne götürdü ? gibi ağır ifadeler kullanmıştır. Türkiye'nin komşularıyla sıfır sorun politikasını da beğenmeyen Sarkisyan bu politikanın komşularının Türkiye'nin istediklerini yapması, ön koşullarını kabul etmesi anlamına mı geldiğini sormak suretiyle konuyu sıfır sorun politikasının amaçlarından saptırmaya çalışmıştır. Kendilerini Avrupa değerlerine sahip ve Avrupa ailesinin bir parçası olarak gördüklerini belirten Ermenistan Devlet Başkanı, Umarım Türkiye demokratik ve Avrupa değerlerinin önemini, kendi istikrarı, gelişmesi ve refahı için anlar sözleriyle Türkiye'ye bir nasihat vermiş, ayrıca Türkiye tarihi ile hesaplaşmadan ve komşularıyla normal ilişkiler kurmadan Avrupa Birliği üyesi olamayacağını söyleyerek bir Avrupa Birliği yetkilisi imiş gibi konuşmuş ve aynı hususu Atınada da tekrarlamıştır. Bu arada Kopenhag Kriterleri arasında iyi komşuluk ilişkileri bulunmakla beraber tarih ile hesaplaşmak gibi bir hususun yer almadığını belirtelim. Sarkisyanın Atina ziyareti sırasında yaptığı konuşmalar, Yunanistan Cumhurbaşkanı Papulyasın, Türkiye'yi kastederek, aynı barbar tarafından katledildik şeklindeki son derecede yakışsız sözlerinin gölgesinde kalmıştır. Sarkisyan Yunan Başkentinde Lefkoşede söylediklerine ek olarak, Ermenistan ile ilişkilerini normalleştirmek için Türkiyede gerekli siyasi irade olmadığını ifade etmiştir. Oysa, sadece protokollerin imzalanması dahi Türkiyede bu konuda yeterli

irade bulunduğunun kanıtıdır. Diğer yandan Türkiye, Ermenistanın aksine, hiçbir zaman protokolleri ret edebileceğini beyan etmemiştir. Ermenistanın 22 Nisan 2010 tarihinde Protokollerinin Ermenistan Parlamentosunda onaylanması sürecini durdurmasından sonra iki ülke ilişkilerinde kayda değer bir gelişme olmamıştır. Buna karşılık Başkan Sarkisyanın geçen zaman içinde Türkiye hakkında gitgide artan eleştirilerde hatta suçlamalarda bulunmuştur. Bu durumu sadece duygusallıkla açıklamak mümkün olmayıp başka amaçların de olabileceği de görülmektedir. Ermenilerin etkili olduğu ABD Temsilciler Meclisine sunulan soykırım tasarılarının kabul edilmesini son yıllarda engelleyen başlıca husus, bu tasarıların Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin normalleşme sürecine zarar vereceğinin Amerikan Başkanı ve Dışişleri Bakanı tarafından vurgulanması olmuştur. Ermenistan Devlet Başkanının Türkiyeyi şiddetle eleştiren sözleri Türkiye-Ermenistan arasında şu aşamada bir uzlaşma olamayacağı, o itibarla Temsilciler Meclisi ve/veya Senatonun soykırım iddialarını kabul etmesinde bir sakınca bulunmadığı mesajını vermek istemekte ve ABD Hükümetinin bu durumu dikkate alarak protokolleri derhal onaylaması için Türkiyeye baskı yapması ümit edilmektedir. Türkiyenin de bu baskı altında Azerbaycanın yanında yer almaktan vazgeçmesi, protokolleri uygulamaya koyması ve sınırı açması beklenmektedir.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: LÜTEM, Ömer Engin. 2024. "SARKİSYAN LEFKOŞE VE ATİNA'DA." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2011 / 7. Ocak 20. Erişim Temmuz 27, 2024. <https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/SARKISYAN-LEFKOSE-VE-ATINA-DA>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2024 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır